

POHJOIS-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

TOIMINTAKERTOMUS 2024

SISÄLLYSLUETTELO

Ylituomarin katsaus	4
1. osaston kertomus	8
2. osaston kertomus	12
Laatuhankkeen kuulumisia	18
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus mukana Taistossa	24
Merkittävimpiä lukuja kaikkien asiaryhmien osalta	26
Tilastoja	28
Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden 10-vuotisjuhla	30

TOIMITUS

Markus Haho
Laura Juntunen
Anna-Kaisa Marski
Juhana Niemi
Renne Pulkkinen
Anne Tiainen

VALOKUVAT

Hallinto-oikeuden kuva-arkisto
Ammattivalokuvaaja Noora Slotte / Studio P.S.V.
Toni Pallari, Toni Pallari Photography
Matias Partanen
Takakannen kuvassa Perämeren kansallispuisto,
Selkä-Sarvi, kuvaaja Harri Tarvainen

ULKOASU JA TAITTO

Johanna Häkklä | JGS Bros Ky, Tampere

YHDESSÄ TEKEMINEN
ASiantuntemus
Maanläheisyys

JUHANA NIEMI

ylituomari

POHJOIS-SUOMEN hallinto-oikeudelle 2024 oli tapahtumien vuosi. Yhteinen nimittäjä tapaamisille oli yhteistyö tuomioistuinten välillä ja sidosryhmiimme kuuluvien hallintoprosessin ammattilaisten kanssa. Kaksi merkkipäivää vuoden varrelta nostaakseni, kevätkauden huipentumana juhlimme nykymuotoisen tuomioistuimemme 10-vuotista olemassaoloa tapaamalla suuren joukon kutsuvieraita pohjoiselta alueelta ja koko Suomesta. Syksyn tapahtumista jäi vaikuttavana mieleen hallinto-oikeuksien valtakunnallisen laatuhankkeen laatupäivä Oulussa, uudella aiempaa laajemmalla ja valtakunnallisella konseptilla. Tähän toimintakertomukseen sisältyy hallinto-oikeustuomari **Renne Pulkkinen** kirjoitus laatupäivästä ja laatuhankkeen toiminnasta. Laatuhankkeen moottorina toimiville koordinaattoreille ja laatupäivän järjestäjillemme lausun parhaat kiitokseni työstänne.

Kertomusvuonna hallinto-oikeus ratkaisi yhteensä 2183 asiaa, keskimäärin 7,1 kuukaudessa. Ylitimme määrälliset tavoitteemme ja myös tuomioistuimia kansallisesti vertaillen tunnuslukumme ovat hyvät. Niiden takaa löytyy enemmänkin myönteistä näkymää. Juttuvaraston asettuessa kohtuulliselle tasolle on käsittelytilannetta mahdollista edelleen kohentaa. Viime vuosina huolta aiheuttanut vanhojen turvapaikka-asioiden suma onnistuttiin keväällä purkamaan suunnitellusti, molempien osastojen yhteisvoimin. Myös maankäyttö- ja rakentamisasioiden osalta käsittelytilanne parani niin, että yli vuoden vireillä olleiden asioiden määrä on nyt varsin pieni. Aiemmin ennustettuun nähden Kelan toimeentulotuen takaisinperintää kos-

kevien hakemusten määrä väheni merkittävästi, kun taas uutena ilmiönä tuli vireille suuri määrä thaimaalaisten marjanpoimijoiden oleskelulupia koskevia valituksia. Viimeksi mainittu näkyy vireillä olevien juttujen määrässä, mutta niiden käsittely on onnistunut nopeasti. Lähemmin tilannekuva aukeaa toimintakertomuksessa osastojen katsauksista.

Rekrytointi hallinto-oikeudessa jatkui vilkkaana. Tuomarien osalta liikettä aiheutti etenkin Tuomioistuinviraston henkilöstöpoliittinen linjaus perustaa avoimeksi tulevat ja uudet vakinaiset tuomarinvirat ylempään palkkaluokkaan. Sen myötä hallinto-oikeustuomareilla oli si jatkossa vain yksi palkkaluokka. Linjauksen toimivuus kollegiaalisessa muutoksenhakutuomioistuimessa, jossa kokeneilla ja uusilla tuomareilla on väijäämättä keskenään varsin erilaisia rooleja, herättää laajemmankin keskustelun tulevaisuuden tuomioistuimen henkilöstörakenteesta.

Suotuisa henkilöstön vakinaistamiskehitys puolestaan otti merkittävän askelen, kun hallinto-oikeuteen lopulta perustettiin vakinainen hallintopäällikön virka. Virkaan nimitettiin tehtävää määräaikaisena hallintopäällikkönä ansiokkaasti hoitanut **Johanna Kivelä**. Tässä, samoin kuin muissakin rekrytoinneissa, olemme saaneet nähdä jatkuvasti korkeatasoisia hakijoita. Kun henkilöstömme vaihtuvuus on valtakunnallisesti vertaillen vielä kohtuullisella tasolla, ovat henkilöstönäkymämme kaikkiaan hyvät.

Hallinto-oikeudessa on kuluneena vuonna keskitytty hallinto-oikeuden toiminnan perusasioiden, kuten monien menettelyjen ja työtapojen sujuvoittamiseen ja ohjeistamiseen. Kun tällaiset lähtökohdat ja käsittelytilanne ovat riittävän hyvät, voivat uudet tavoitteemme painottua toiminnan laadun kehittämiseen ja työyhteisön hyvinvoinnin edistämiseen. Nämä teemat ovat kaikille tuomioistuimille yhteisiä. Keskustelu onkin ilahduttavasti yhä enemmän sekä valtakunnallista että tuomioistuinlinjat ylittävää.

Kertomusvuonna
hallinto-oikeus ratkaisi
yhteensä 2183 asiaa,
keskimäärin 7,1
kuukaudessa.

Vallitsevassa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa olemme tiivistäneet valmius- ja varautumisasioiden suunnittelua ja harjoittelua. Tälläkin saralla yhteistyö on alueellamme edennyt pitkälle. Toiminta Rovaniemen hovioikeuspiirin tuomioistuinten, Puolustusvoimien sekä myös Aluehallintoviraston alueellisen valmiustoumikunnan edustajien kanssa on ollut erinomaisen sujuvaa. Viime vuonna osallistuimme ensi kerran myös digiturvallisuuden kansalliseen Taisto-harjoitukseen, jonka havainnoista raportoi tässä toimintakertomuksessa hallinto-oikeustuomari **Markus Haho**.

Hallinto-oikeus on jatkuvasti mukana tuomioistuinten kansallisessa ja myös kansainvälisessä yhteistoiminnassa. Vuonna 2024 olivat kansallisella tasolla esillä erityisesti oikeuslaitostyöryhmän ja valtakunnallisen laatuhankkeen vaiheet. Kertomusvuonna useat edustajamme osallistuivat kuulijoina ja puhujina lukuisiin koulutuksiin ja muuhun yhteistyöhön skandinaavisella, eurooppalaisella ja globaalillakin tasolla. Kansainväliset teemat koskivat muun muassa vero-oikeutta, ulkomaalaisoikeutta ja tuomioistuinjohtamista. Kiitän henkilökuntaamme hyvin onnistuneesta työskentelystä vuonna 2024. Kiitän myös kaikkia tuomioistuinvirastoa ja sidosryhmiemme edustajia erinomaisesta yhteistyöstä.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus sijaitsee Oulussa. Tuomiopiiriin kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnat, joissa asukkaita on yhteensä noin 665 000.

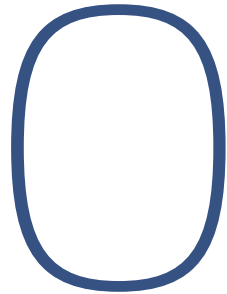
Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden HENKILÖSTÖ VUONNA 2024

tuomarit	31
asesori	2
esittelijät	11
käräjänotaari	1
notaarit	4
lainkäyttösihteerit ja hallinto	14
Yhteensä	63

+ 2 harjoittelijaa
Sivutoimiset asiantuntijajäsenet 22

1. OSASTO:

Osaston jutturuuhkaa saatiin purettua

SASTOLLA työskenteli vuoden 2024 aikana keskimäärin 18 tuomaria, kaksi asessoria, viisi esittelijää, kaksi notaaria, neljä lainkäyttösihteeriä sekä tuomioistuinharjoittelua suorittava käräjännotaari. Vuoden aikana osastolla käsiteltävien asioiden käsittelyajat laskivat kaikissa pääasiaryhmissä taloudellista toimintaa lukuun ottamatta. Kun myös asioiden vireilläoloajat olivat laskusuunnassa ja osaston jutturakenne nuorenemassa, asioiden käsittelyajoissa voidaan odottaa parempaa myös jatkossa.

Osastolla ratkaistiin 1 123 asiaa, mikä ylitti osastolle asetetun määrällisen tavoitteen. Vireille tulevien asioiden määrässä tapahtui merkittävää kasvua; osastolle saapui vuoden 2024 aikana miltei 1 300 asiaa ennusteen mukaisen noin 700 asian sijaan. Saapuvien asioiden määrän kasvu johtui heinäkuussa 2024 vireille tulleista yli 400 marjanpoimijan työntekijän oleskelulupa-asiasta. Ilman tätä ”kertaerää” osastolle saapuvien asioiden määrä pysyi ennusteen mukaisesti suurin piirtein ennallaan.

Ulkomaalaisasiat edelleen osaston suurin pääasiaryhmä

Edellä mainitusta työntekijän oleskelulupa-asioiden kertaerästä huolimatta osaston suurimpana asiaryhmänä säilyi edellisten vuosien tapaan ulkomaalaisasiat. Ulkomaalaisasioihin sisältyvien turvapaikka-asioiden ruuhka saatiin purettua ja käsittelyajat puolitettua 2. osaston kanssa tehdyllä yhteistyöllä alkuvuodesta 2024. Koska vireille tulevien turvapaikka-asioiden valitusten määrä pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuotena, turvapaikka-asioita koskevien valitusten keskimääräiset käsittelyajat pystyttiin vuoden kuluessa myös säilyttämään valtakunnallisesti arvioiden hyvällä tasolla.

Osastolla ratkaistiin

1123

asiaa

Turvapaikka-asioissa nähtiin vuoden aikana muutos käsiteltävien maiden osalta uusien vireille tulevien asioiden keskittyessä erityisesti Venäjän federaatioon aiempien Lähi-Idän ja Afrikan maiden sijaan.

Aiempina vuosina osastoa työllistäneiden toimeentulotuen takaisinperintäasioiden määrä puolittui

Sosiaaliasioissa viime vuosina osastoa työllistäneitä toimeentulotuen takaisinperintää koskevia hallintoriita-asioita saapui noin puolet vähemmän kuin aiempana vuotena. Toimeentulotuen myöntämistä koskevien asioiden määrä on pysynyt edelleen aiempien vuosien tapaan kohtuullisella tasolla. Toimeentulotuen myöntämistä koskevissa asioissa käsittelyaikoja saatiin edelleen laskettua, mikä on kyseisen asiaryhmän oikeusturvanäkökohdat huomioon ottaen myönteinen asia.

Maankäyttöasioiden käsittelyajat kääntyivät laskuun

Viime vuosina maankäyttöasioissa on tullut vireille runsaasti laajoja ja siten työläitä asioita, mikä on osaltaan ruuhkauttanut asiaryhmää. Vuonna 2024 vireille tulleiden maankäyttö- ja rakennusasioiden määrä oli edellisvuoden tapaan tavanomaista alhaisempi. Maankäyttöasioita myös ratkaistiin noin 20 prosenttia enemmän kuin niitä tuli vireille. Osastolla keskityttiin vanhimpien maankäyttöasioiden ohella laajojen asioiden ratkaisemiseen, minkä johdosta maankäyttöasioiden käsittelyaikojen laskiessa myös asiaryhmän jutturakenne on keventynyt. Maankäyttöasioiden tiimiä työllistivät laajojen asioiden ohella uusiutuvan energian hankkeisiin liittyvät asiat sekä vuoden 2025 voimaan tulleeseen uuteen alueidenkäyttölakiin ja rakentamislakiin perehtyminen. Osastolla ratkaistiin myös ensimmäiset aurinkovoimaloiden luvittamista koskevat valitukset, jotka olivat ensimmäiset laatuaan hallinto-oikeudessa. Kaivosasioissa vireille tulevien määrä miltei puolittui aikaisempaan vuoteen verrattuna, kun vireille tuli 34 kaivosasiaa. Tämä oli osaston ainoa asiaryhmä, jossa käsittelyajat pidentyivät edelliseen vuoteen verrattuna.

Osastolla ratkaistiin vuoden aikana mielenkiintoisia ja keskustelua herättäneitä asioita eri asiaryhmissä

Yksi huomiota ja keskustelua herättäneistä asioista oli Oulussa Heinäpään jalkapallostadionin koskevan asemakaavan ja tonttijaon muutos. Hallinto-oikeus hylkäsi valtuuston päätöksestä tehdyt valitukset ja katsoi, että kaavaratkaisulle esitetyt perusteet, yleiskaavan yleispiirteisyys sekä se, että kaavamuutoksella tarkennetaan yleispiirteisempää suunnittelua huomioon ottaen, että yleiskaava oli ollut riittävästi ohjeena asemakaavaa muutettaessa. Lisäksi hallinto-oikeus totesi, ettei valtuuston päätös ollut lainvastainen myöskään sen vuoksi, että YU-korttelialueelle oli kaavamääräysten perusteella mahdollista sijoittaa pienehkö määrä majoitus-, ravintola- tai liiketiloja. Hallinto-oikeus katsoi kaavamuutoksen täyttävän myös asemakaavalle maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 ja 3 momentissa asetetut sisältövaatimukset muun muassa liikenne-, hulevesi- ja meluvaikutusten sekä alueen talviaikaisesta käytöstä aiheutuvien vaikutusten osalta.

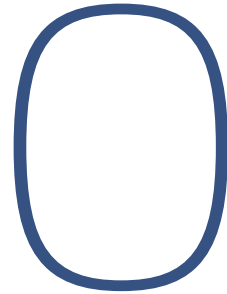
Eräässä toisessa, asiakirjajulkisuutta koskevassa asiassa osastolla sovellettiin ensimmäistä kertaa viranomaiseen uhkasakon asettamista koskevaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 42 §:n 2 ja 3 momenttia, kun päätöksen tehnyt viranomainen kieltäytyi luovuttamasta tietopyynnön kohteena olleita asiakirjoja hallinto-oikeudelle oikeudenkäyntiä varten.

LAURA JUNTUNEN

osaston johtaja, hallinto-oikeustuomari

2. OSASTO: Keskimääräiset käsittelyajat laskivat

SASTOLLA työskenteli vuoden 2024 aikana keskimäärin 14 tuomaria, viisi esittelijää, kaksi esittelevää notaaria, tuomioistuinharjoittelua suorittanut käräjänotaari ja kolme lainkäyttösihteeriä. Osastolla työskentelee myös sivutoimisia asiantuntijajäseniä, jotka osallistuvat lähinnä lastensuojelu- ja mielenterveysasioiden ratkaisemiseen.

Osastolla ratkaistiin kertomusvuoden aikana 1 060 asiaa, mikä ylitti osastolle asetetun määrällisen tavoitteen. Kun osastolle saapuneiden asioiden määrä oli 1 059, vireillä olevien asioiden määrä pysyi ennallaan. Keskimääräiset käsittelyajat laskivat kaikissa osaston pääasiaryhmissä, ja keskimääräinen käsittelyaika osastolla käsiteltävissä jutuissa oli 6,6 kuukautta eli kuukauden vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suullisia käsittelyitä järjestettiin 44. Niistä 40 oli huostaanottoa koskevissa hakemusasioissa, 3 mielenterveysasioissa ja yksi virkasuhteen irtisanomista koskevassa asiassa. Suurin osa suullisista käsittelyistä järjestettiin Oulussa, mutta muutamia järjestettiin myös Rovaniemellä.

Osastolla käsiteltävät asiaryhmät

Osaston suurin asiaryhmä on edelleenkin sosiaali- ja terveydenhuoltoasiat, jotka toimeentulotukiasioita lukuun ottamatta käsitellään tällä osastolla. Kertomusvuonna ratkaistuista asioista noin 30 prosenttia oli lastensuojeluasioita. Niitä ratkaistiin 54 asiaa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Niiden keskimääräinen käsittelyaika saatiin kuitenkin alennettua 6,8 kuukauteen, mikä on 0,5 kuukautta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ratkaistuista asioista 35 prosenttia oli muita sosiaali- ja terveydenhuoltoasioita. Veroasioita ratkaistuista oli noin 9 prosenttia ja itsehallintoasioita eli pääosin kunnallis- ja hyvinvointialueasioita oli noin 8 prosenttia. Loppuosa ratkaistuista

muodostui muun muassa kansainvälistä suojelua koskevista asioista, maa- ja metsätalousasioista ja ympäristöasioista.

Vaikka kansainvälistä suojelua koskevat asiat käsitellään 1. osastolla, myös usealla 2. osastolla työskentelevällä henkilöllä on niistä osaamista. Hallinto-oikeudessa vireillä olevien kansainvälistä suojelua koskevien asioiden määrä saatiin osastojen yhteistyöllä alennettua hyvälle tasolle, kun niitä ratkaistiin 2. osastollakin kertomusvuoden ensimmäisellä puoliskolla 60.

Valitukset sosiaaliasioissa lisääntyivät

Hyvinvointialueiden vahvistamat uudet soveltamisohjeet määrärahasidonnaisen sosiaalipalvelujen myöntämiseen vaikuttivat suurelta osin kertomusvuonna vireille tulleisiin sosiaaliasioihin. Niitä tuli kertomusvuonna vireille 124, mikä on yli kaksinkertainen määrä edelliseen vuoteen verrattuna. Erityisesti lisääntyivät sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja, vammaispalvelua ja kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevat asiat.

Myös vireille tulleiden ja ratkaistujen mielenterveysasioiden määrä kasvoi hie-
man edellisestä vuodesta. Tähän vaikutti ainakin osaksi kertomusvuonna voi-
maan tullut mielenterveyslain muutos, joka mahdollistaa muutoksenhaun myös
tahdosta riippumatonta psykiatriasta lääkehoitoa koskevista päätöksistä.

Hyvinvointialueasiat

Vaikka Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueet aloittivat toi-
mintansa jo vuonna 2023, niiden päätöksiin liittyvät asiat näkyivät selvemmin
kertomusvuonna. Vireille tuli erilaisia hyvinvointialueiden taloutta koskevia
aluevalituksia, jotka liittyivät muun muassa aluevaltuuston hyväksymiin talou-
den sopeuttamisohjelmiin ja sosiaalihuollon palveluja järjestävien yksiköiden
lakkauttamisiin. Myös hyvinvointialueen virkasuhteeseen ottamista koskevista
pätöksistä tehtiin valituksia. Hyvinvointialueasioiden, joita edellisenä vuonna

Kertomusvuonna
ratkaistuista asioista
noin 30 prosenttia oli
lastensuojeluasioita.

tuli vireille vain 7, määrä nelinkertaistui kertomus-
vuonna. Toisaalta kunnallisasioita tuli vireille noin
20 prosenttia vähemmän, joten vireille tulleiden
itsehallintoasioiden kokonaismäärä oli suunnilleen
sama kuin edellisenä vuonna.

Ilvesten kannanhoidollinen metsästys

Maa- ja metsätalousasioihin kuuluvat muun ohella
metsästystä ja kalastusta koskevat asiat sekä poro-
taloutta koskevat asiat, joita käsitellään hallinto-
oikeuksista ainoastaan Pohjois-Suomen hallinto-
oikeudessa.

Kertomusvuonna ratkaistiin jo edellisenä vuonna
vireille tulleet noin 25 valitusasia ilvesten tappami-
seen myönnettyistä poikkeusluvista. Suomen riista-
keskus oli myöntänyt Kainuun, Lapin ja Pohjois-
Pohjanmaan maakuntien alueilla useille eri henkilöille
poikkeuslupia 1-3 ilveksen tappamiseen kannanhoi-
dolisella perusteella. Hallinto-oikeus katsoi poikkeus-
lupia koskevissa päätöksissään, ettei riistakeskuksen
päätöksistä ilmennyt lupa-alueen paikallisyhteisön
sitouttamisessa ilveskannan suotuisan suojelun tason
säilyttämiseen sellaista ongelmaa, johon tulisi puuttua
kannanhoidollisella metsästyksellä. Päätöksistä ei

siten ilmennyt selkeästi ja täsmällisesti, mihin luontodirektiivin mukaiseen
hyväksyttävään päämäärään ilveksen kannanhoidollista metsästystä koskevalla
poikkeuslupapäätöksellä oli kyseisillä hakemusalueilla pyritty. Näin ollen riista-
keskus ei ollut riittävällä tavalla perustellut poikkeuslupan päämäärää koskevan
edellytyksen täyttymistä. Hallinto-oikeus katsoi, että Riistakeskuksen päätökset
poikkeuslupien myöntämisestä olivat lainvastaisia.

Peiteltäjä osinkoa koskeva veroasia

Veroasioita tuli vireille noin 34 prosenttia enemmän edelliseen vuoteen verrat-
tuna. Hallinto-oikeus julkaisi kertomusvuonna Finlex-oikeustapauskokoelmassa
kolme veroasiassa annettua päätöstä.

Huhtikuussa annetussa päätöksessä (15.4.2024 699/2024) oli kysymys muun
ohella yhtiön osakslainan anteeksiannosta ja sen verottamisesta peiteltynä
osinkona. X Oy:n koko osakekannan omistavan A:n nostamat osakslainat oli
luettu hänen veronalaisiksi pääomatuloikseen. A:n kuoltua X Oy oli antanut osa-
kaslainan anteeksi A:n kuolinpesälle. Anteeksi annetun osakslainan määrä oli
verotettu kuolinpesän saamana peiteltynä osinkona. Hallinto-oikeus A:n kuolin-
pesän valituksen johdosta poisti peitellyn osingon verotuksen. Hallinto-oikeus
totesi, että osakslaina ei ollut pienentänyt kuolinpesän osakkaiden perinnönjät-
täjän omaisuudesta maksamaa perintöveroa. Osakslainan anteeksi antaminen
ei myöskään ollut vaikuttanut kuolinpesän nettovaroihin. Hallinto-oikeus katsoi,
että kuolinpesä ei ollut saanut rahanarvoista etuutta siitä, että X Oy oli antanut
anteeksi osakslainan.

ANNA-KAISA MARSKI

osaston johtaja, hallinto-oikeustuomari

Tupasvillaa. Rovaniemen kaupunki / Torvinen Aarno

Pitkospuut. Rovaniemen kaupunki / Hartikainen Tapio

Laatuhankkeen kuulumisia

HALLINTO-OIKEUKSIEN ylituomareiden vuonna 2020 käynnistämän hallinto-oikeuksien valtakunnallisen laatuhankkeen tavoitteena on parantaa näkyvästi hallinto-oikeuksien tuomioistuintoiminnan laatua ja tuoda konkreettista hyötyä käytännön tuomioistuintyöhön. Vuonna 2021 laatuhankkeen I-vaiheessa kehitettiin suullisten käsittelyiden valmistelua ja vuosina 2022-2024 hankkeen II-vaiheessa päätösten rakennetta ja kirjoittamista.

Vuosi 2024 oli laatuhankkeen kannalta useammallakin tapaa merkittävä. Hankkeen II-vaihe saatiin päätökseen, kun reilun kahden vuoden ansiokkaan työn huipentanut Laadukas päätös hallintoprosessissa -käsikirja valmistui kesällä ja julkaistiin Oulussa 6.9.2024 uudella laajemmalla konseptilla järjestetyssä laatupäivässä. Sidosryhmät otettiin huomattavasti aikaisempaa laajemmin mukaan laatutyöhön, mistä osoituksena ovat sidosryhmäkuuleminen käsikirjasta sekä laatupäivän osallistujarakenne ja siellä kuullut sidosryhmien alustus- ja paneelipuheenvuorot. Laatuhankkeelle saatiin vuoden aikana myös hankittua visuaalinen ilme.

Kaikille oikeus.fi-sivustolla saatavilla olevaan Laadukas päätös hallintoprosessissa -käsikirjaan sisältyy laadukkaan päätöksen kirjoittamisen yleisiä edellytyksiä käsittelevä yleinen osa ja käytännönläheisemmin päätöksen rakennetta ja kirjoittamista ohjaava erityinen osa. Käsikirjan loppuun on sisällytetty oikeudenkäynnin osapuolten roolia laadukkaan päätöksen rakentamisessa koskeva osio, jossa on esitetty ohjausta hyvän valituskirjelmän laatimiseen. Käsikirjan keskeisenä tavoitteena on yhtenäistää hallinto-oikeuksien päätösten rakennetta ja ohjata päätösten kirjoittamistapaa tiiviimpään, toimitetumpaan ja hallinto-oikeuksien oikeudelliseen arviointiin painottuvampaan suuntaan. Päätösten kirjoittamisen olennaisena lähtökohtana käsikirjassa pidetään kirjoittamista ennen muuta oikeudenkäynnin osapuolille. Sen lisäksi, että käsikirjaa voidaan

hyödyntää muun muassa perehdytyksessä, kirjan kautta hallintolainkäyttöön perehtymätön lukija saa hyvän kokonaiskuvan hallintolainkäytöstä ja laadukkaan päätöksen kriteereistä. **Käsikirjaan pääset tutustumaan tästä.**

Syksyn laatupäivä, aiheenaan Laadukas päätös hallintoprosessissa, toteutettiin ensimmäistä kertaa niin, että siihen oli kutsuttu laajasti sidosryhmien edustajia ja myös aikaisempaa laajemmin osallistujia hallinto-oikeuksista. Uutta laatupäivän järjestämisessä oli myös se, että siitä vastasi tällä kertaa keskeisesti vain se hallinto-oikeus, jonka alueella laatupäivä järjestettiin. Laatupäivä järjestettiin ensimmäistä kertaa muualla kuin Helsingissä. Laatupäivän suunnittelusta ja käytännön järjestelyistä vastasi Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa toiminut suunnitteluryhmä.

Laatupäivään osallistui reilu 150 henkilöä, joista noin puolet oli sidosryhmien edustajia. Sidosryhmien kiinnostus laatupäivää kohtaan oli ilahduttavaa ja rohkaisevaa myös jatkoa ajatellen. Laatupäivän päivätilaisuudessa kuulluissa puheenvuoroissa esiin nousivat muun muassa yleiset hyvän laatutyön kriteerit

LAADUKAS PÄÄTÖS HALLINTO- PROSESSISSA

– JOHDATUS HALLINTOTUOMIOISTUIMEN
PÄÄTÖKSEN KIRJOITTAMISEEN

ja hallinto-oikeuksien päätösten kehittymisvaiheet vuosikymmenten saatossa. Päivätilaisuuden asiaohjelman lopuksi päivän teemaan paneuduttiin paneelikeskustelussa, johon osallistui hallinto-oikeuksien edustajien lisäksi viranomais- ja asiamiesedustajat sekä edustajat korkeimmasta hallinto-oikeudesta ja yliopistosta. Laatupäivä täydentyi iltatilaisuudella, jossa oli mahdollisuus verkostoitua ja keskusteluin syventää päivätilaisuudessa esiin tullutta.

Käsikirjatyötä ohjaamaan perustetun ohjausryhmän keskuudessa käsikirjatyön ohjauksen ohella toteutettiin kevään ja kesän 2024 aikana asiantuntijoiden avustuksella laatuhankkeen visuaalisen ilmeen suunnittelu. Työ piti sisällään logon, asiakirja- ja powerpoint-pohjat sekä valmistuneessa käsikirjassa käytettyä taittoa ja ilmettä vastaavan taittosapluunan tulevia laatuhankkeessa tuotettavia julkaisuja varten. Visuaalisella ilmeellä laatuhankkeelle luotiin oma identiteetti, korostetaan hankkeen merkitystä ja pysyvää luonnetta sekä kohotetaan laatuhankkeen kirjallisten tuotosten arvoa. Maistiaisina laatuhankkeen logosta ja visuaalisesta ilmeestä löydät viereisen sivun kuvasta.

Vuonna 2025 laatuhankkeessa siirrytään III-vaiheeseen, jossa kehitetään hallintoprosessia ja sen sujuvuutta. Kehittämiskohteita on kartoitettu hallinto-oikeuksien koko henkilöstölle suunnatussa kyselyssä, jonka vastausten perusteella tuliaan valitsemaan tärkeimmät ja siten ensimmäiseksi käsiteltävät aiheet. Kyselyn tulosten perusteella pääosa tärkeimmistä aiheista on sellaisia, joissa sidosryhmäyhteistyölle olisi erinomainen sija. Yleisten tuomioistuinten laatuhankkeissa on vuonna 2025 vireillä sellaisia kehittämiskohteita, joilla on yhtymäkohtia kyselyssä esiin nousseisiin prosessin kehittämiskohteisiin ja joiden osalta voisi tulla kysymykseen eri tuomioistuinlinjojen laatuhankkeiden yhteistyö. Kiinnostusta yhteistyöhön myös yleisten tuomioistuinten taholta ilmeni jo laatupäivässä, ja nyttemmin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden edustajat on kutsuttu sidosryhmäedustajina mukaan Rovaniemen hovioikeuspiirin lainkäytön laatuhankkeen Tietopyynnöt ja niihin vastaaminen -laatutyöryhmään.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeudella on ollut vahva edustus niin päätösten rakennetta ja kirjoittamista kehittäneissä työryhmissä (3 sihteerä ja useita jäseniä) kuin myös käsikirjatyöryhmässä (2 kirjoittajaa) ja käsikirjatyön ohjaustyöryhmässä (2 jäsentä). Mainitussa hallinto-oikeudessa laatuhankeessa kehitetyt kirjoittamissuositukset on otettu ennakkoluulottomasti ja rohkeasti sekä kii-
tettävällä laajuudella käyttöön. Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden henkilöstön vastausaktiivisuus III-vaiheen kyselyyn oli selvästi maan korkein. Ehkä sopivaa onkin todeta, että Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on toiminut hankkeessa ”pioneeriyksikkönä”.

Haluan esittää parhaimmat kiitokset niin Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa kuin muissakin hallinto-oikeuksissa laatuhankeeseen aktiivisesti työ-, ohjaus- ja suunnitteluryhmissä ja käsikirjoittajina osallistuneita. Vastaavasti suuret kiitokset ansaitsevat sidosryhmien edustajat, jotka ovat kommentaillaan myötävaikuttaneet käsikirjan lopulliseen versioon ja aktiivisella panoksellaan ja läsnäolollaan olleet luomassa uudenlaista laatupäivää. Tästä on hyvä jatkaa sidosryhmätyöskentelyä. Oman taloni osalta kiitän lämpimästi koko henkilökuntaa myönteisestä suhtautumisesta laatuhankeeseen työhön ja aktiivisuudesta III-vaiheen kyselyyn vastaamisessa.

RENNE PULKKINEN

hallinto-oikeustuomari

laatuhankeeseen koordinoitiryhmän jäsen

käsikirjatyön ohjausryhmän jäsen

laatupäivän suunnitteluryhmän jäsen

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus mukana Taistossa

DIGI- JA VIESTINTÄVIRASTO järjesti marraskuussa 2024 seitsemättä kertaa Taisto-harjoituksen, joka on Suomen suurin digitaalisen turvallisuuden harjoitus. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus osallistui harjoitukseen ensimmäistä kertaa ryhmällä, johon oli koottu johtamis-, tietoturva-, viestintä- ja ICT-osaamista.

Harjoitusryhmä odotti intensiivisesti harjoituksen alkua Hailuoto-istuntosalisamme. Taisto-harjoituksen luonteeseen kuuluvat tiivis aikataulus ja nopeasti kehittyvät tehtävät, jotka liittyivät muun ohella tietomurtoon, tietojen kalasteeluun, digitaalisen turvallisuuden uhkaan ja laajoihin tietoliikenneongelmiin. Heti ensimmäisestä tehtävästä lukien oli selvää, että harjoituksen antama tilannekuva ja nopealla syklillä tulevat tilannesyötteet häiriötilanteen kehittymisestä haastavat osallistujien reagoitokykyä. Harjoituksessa tuli milloin puhelua ICT-henkilöiltä, milloin sosiaalisessa mediassa käytävää spekulointia tilanteesta, milloin sähköpostia sidosryhmiltä ja yhteydenottoja työntekijöiltä ja medioilta. Harjoitusryhmä oli paikoin kuin uuden palloilupelin äärellä juosten kaikki hengästyneenä pallon perässä ja huomaten, että nyt pallo syötettiin toisalle vapaan paikkaan.

Osaava ryhmämme onnistui tunnistamaan melko nopeasti kunkin tehtävän edellyttämät keskeisimmät toimintatavat. Välillä oli reagoitava nopeasti vahinkojen minimoimiseksi, välillä tiedotettava nopeasti tilanteesta työntekijöille ja välillä pohdittava, mitä ohjeita ja viestintäkeinoja on käytettävissä, kun tietoliikennyhteydet eivät ole käytettävissä. Tulipa harjoituksen aikana harjoiteltua myös suoran livehaastattelun antamista medialle.

Harjoituksen keskeisenä onnistumisena voidaan pitää sitä, että sen aikana havaittiin useita ohjeistuksia ja toimintatapoja, joita on tarpeen päivittää ja kehittää. Harjoituksen seurauksena viestintävalmiuttamme tullaan parantamaan, häiriötilanteisiin liittyvää varautumista ja tiedottamista kehitetään, laaditaan konkreettisia toimintaohjeita poikkeustilanteisiin sekä ohjeistuksen saavutettavuutta parannetaan. Harjoitus antoi arvokkaita palikoita siihen, minkälaisilla rooleilla todellisessa tilanteessa on tarpeen toimia, ja osoitti, että yhteistyöllä on edelleen suuri voima. Näillä opeilla on hyvä suunnata kohtia uusia Taisto-harjoituksia.

Harjoituksen tarkkailija, hallinto-oikeustuomari
MARKUS HAHO

Merkittävimpiä lukuja
kaikkien asiaryhmien osalta
2024

keskimääräinen käsittelyaika, kk

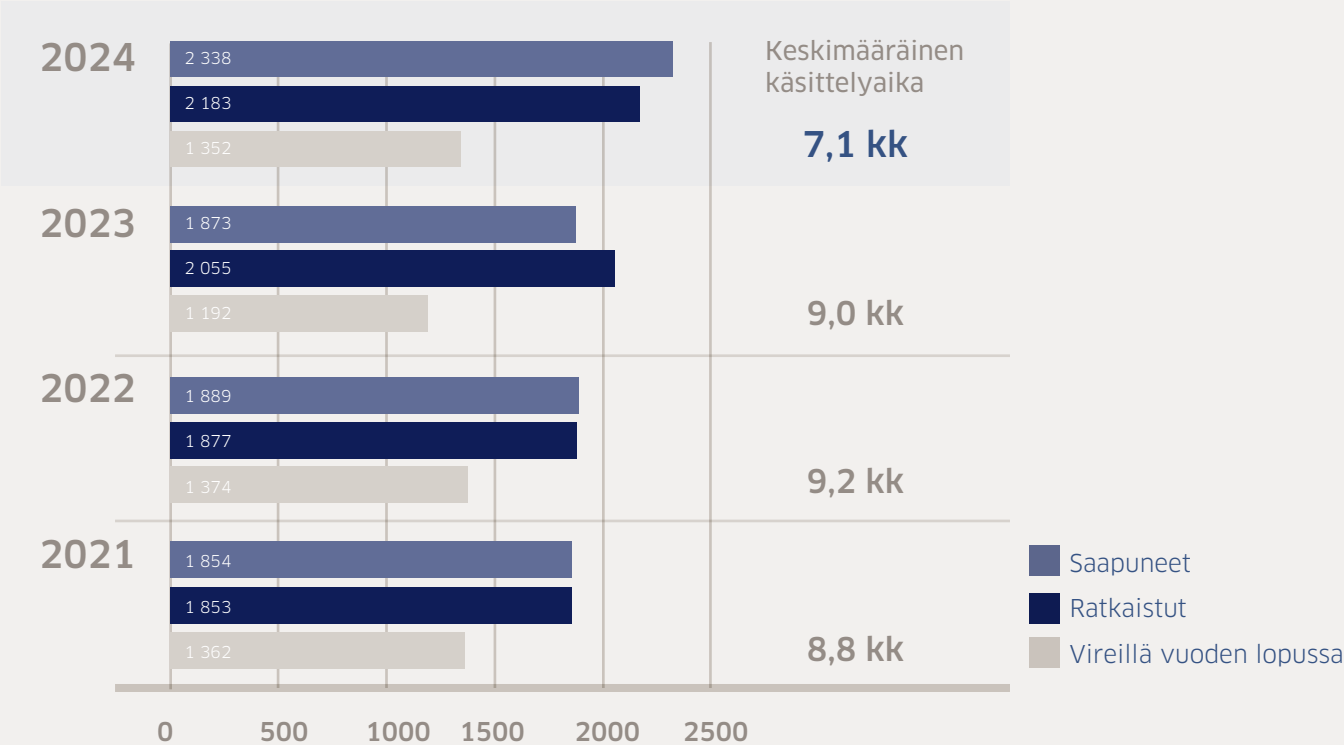
7,1

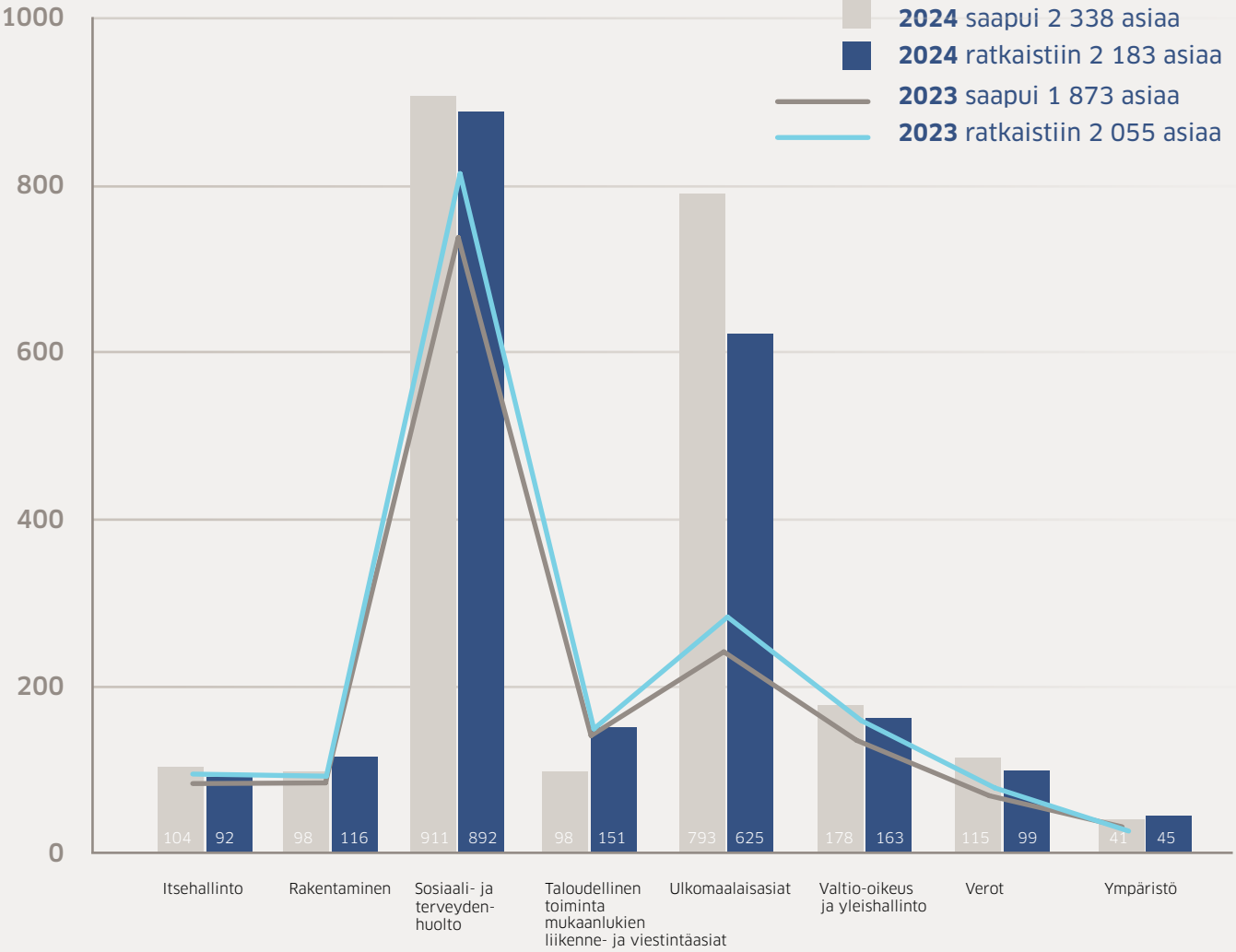
saapuneita asioita, kpl

2 338

ratkaistuja asioita, kpl

2 183

Vireillä vuoden 2024 alussa

1 197 asiaa

Vireillä vuoden 2024 lopussa

1 352 asiaa

Sosiaali- ja terveydenhuoltoasiat

Saapuneita

911 kpl

Ratkaistuja

892 kpl

joista

Lastensuojeluasiat saapuneita 356 // ratkaistuja 324

Mielenterveysasiat saapuneita 265 // ratkaistuja 260

Sosiaaliasiat saapuneita 270 // ratkaistuja 291

POHJOIS-SUOMEN
HALLINTO-OIKEUS

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUS

Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

oikeus.fi/hallintooikeudet/pohjois-suomenhallinto-oikeus/fi